

ПСИХОЛОГО- ПЕДАГОГІЧНИЙ АСПЕКТ ПРОБЛЕМИ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В ПОЧАТКОМ ШКОЛІ

Ключові слова: мотиваційна діяльність, філологія, процес навчання, само-освіта.

«Навчання іноземній мові дітей із шести-семи років стало знову Предметом зацікавленої розмови педагогів, філологів і батьків. Суспільство не задоволене рівнями мовної підготовки учнів середньої школи й один зі шляхів зміни цього – зрушення точки відліку початку процесу навчання іноземній мові на дошкільну освіту або 1 клас середньої школи, які традиційно вважаються найбільш сприятливими періодами для оволодіння другою мовою.» [2, с. 138] Вивчення іноземної мови на початковому етапі навчання створює зовсім іншу психологічну ситуацію у дітей. Тому слід більш детально зупинитися на цьому аспекті, та працювати над оптимальними шляхами подолання цієї актуальної проблеми.

Однієї з найважливіших функцій початкового навчання варто вважати формування навичок й умінь навчальної діяльності. Адже діти молодшого шкільного віку опановують систему операцій, які в свою чергу являються необхідними для успішної навчальної діяльності на наступних етапах. Формування навичок й умінь навчальної діяльності взаємно зв'язане ще із двома функціями навчання: оволодінням навчальним матеріалом і формуванням уміння вільного переходу від навчальної до не навчальної діяльності, уміння переходити від рішення системи навчальних завдань до орієнтування в проблемних ситуаціях реальної дійсності, розпізнавання і рішення завдань, що виникають у ній. Реальне життя являється кінцевою метою навчання. Нашим головним пріоритетом є виховувати в дитині особистість, бути повноцінним членом суспільства, активно, грамотно й творчо брати участь у соціальній діяльності. Тепер доречно сформулювати ще одну функцію початкового навчання, що логічно впливає з концепції вікового розвитку дитини (Д.Б. Ельконін): це функція опори на матеріал у поетапному розвитку дитини. Мало дати школяреві взагалі деякий набір або систему знань, передати йому соціальний досвід.. Це необхідно робити в такій послідовності, з таким вибором, у такому дозуванні, щоб вузлові, поворотні точки розвитку дитячого інтелекту й взагалі розвитку вищих педагогічних функцій, що відповідають особливій схильності дитини до засвоєння тих або інших впливів, бути забезпеченні необхідним і достатнім матеріалом. Це вимога особливо часто порушується в навчанні нерідній мові [9, с. 128].

Вивчення іноземної мови являється складним процесом, тому що діти розмовляють своєю мовою і паралельно з рідною вони повинні вивчати іноземну.. Досягнення позитивних результатів при вивченні іноземної мови успішним буде лише

тоді, коли будуть створені сприятливі умови, які в свою чергу Забезпечать інтенсивне формування мовно рухових подразників у перші роки засвоєння мови.

Як показали дослідження, психологічною основою для оволодіння мовою в нашому дитинстві є не пам'ять, тим більше механічна, а мовна вроджена функція. І саме ця функція дозволяє вирішити первісну й саму головну проблему в оволодінні дитиною мови. Функція ця синтезує в собі всі необхідні психологічні властивості для обробки мовного потоку. Ця мовна функція наділена специфічними особливостями. Перша полягає в тім, що її діяльність обмежена часі (приблизно до 9 – 11 років життя дитини вона припиняє свою роботу). От чому з такою легкістю сприймає дитина мову й чому так важкої засвоїти другу її уже після того, як мовна функція припинила свою діяльність. Друга особливість мовної функції: дитина має можливість на базі мовної функції й при наявності різномовних середовищ, кожне з яких стає для неї життєво важливою, опанувати кілька мов, не змішуючи їх одна з одною, якщо люди, які спілкуються з дитиною самі не роблять цього [7, с. 356].

Більш сприятливим віком для вивчення іноземних мов вчені установили в 5 -8 років, коли система рідної мовою дитини вже досить добре освоєна, а до нової мови вона ставиться свідомо Діти з легкістю і надовго запам'ятовують лексичний матеріал, і так же з легкістю його відтворюють.

Важливо пам'ятати, що в цьому віці відбувається поступова зміна провідної діяльності, перехід від ігрової діяльності до навчальної. Але все-таки при цьому провідну роль за собою залишає гра. Діти продовжують грати до 10-12 років. Отже можливість опори на ігрову діяльність дозволяє забезпечити природну мотивацію мови іноземною мовою, зробити цікаві й осмисленими навіть елементарні висловлення. Гра в навчанні іноземній мові не суперечить навчальній діяльності, а органічно пов'язана з нею. Ще в роботах Я.А. Коменського відзначалося, що за допомогою гри легше здійснюється включення в навчальну діяльність. Гра це, довільне запам'ятовування, емоційної стриманості. Адже кожна гра має правила, і за законами гри дитина повинна бути уважною, дотримуватися цих правил, бути коректною, підкоряти свою волю ігровим завданням.

Допитливість являється характерною особливістю дітей молодшого віку. При сприйнятті схильні звертати увагу на яскраве, емоційно-забарвлене. Однак увага їх відрізняється нестійкістю: вони вміють зосередитися лише на кілька хвилин. Діти не сприймають тривалих (більше 2-5 хвилин) монологічних пояснень учителя, тому будь-яке пояснення потрібно будувати у формі бесіди [5, с. 33].

Діти цього віку дуже товариські їм необхідно і вони полюбляють перебувати в групі однолітків в соціумі. Але при цьому потрібно не забувати, що діти не відносять до себе зауважень які говорить їм вчитель, для них вони носять загальний характер. Для вчителя важливо також знати, що серед дітей спостерігаються досить значні індивідуальні розходження в психологічному розвитку, на що варто звернути особливу увагу.

Отже можна дійти наступних висновків, що для дітей молодшого віку виступає аналітичне, свідоме оперування мовою. Розумові можливості дитини – молодшого школяра можуть, цілком забезпечити оволодіння іноземною мовою шляхом свідомого оперування мовними засобами. Цей шлях оволодіння саме й співвіднесений з пізнавальною мотивацією.

При вивченні дітей іноземній мові необхідно пам'ятати, що психолого-педагогічна концепція, на якій будувалося навчання іноземним Мовам у різних країнах, ґрунтувалася на існуючій до недавніх пір теорії засвоєння дитиною мови. Відповідно до цієї теорії дитина опановує мову у результаті наслідування мови дорослих, імітативним шляхом без цілеспрямованого навчання. Іншими словами, ніхто не розчленовує для дитини потік мови на одиниці засвоєння, не дозує мовні зразки, не вибудовує їх у певну послідовність, не пояснює правил граматики – і проте нормально, що дитина розвивається і до п'яти-шести років уже настільки опановує цю складну граматику, що буде самостійні висловлення, успішно вирішує комунікативні завдання, а до семи-восьми в мові дитини з'являються складні композиції, тексти значної довжини». [3, с. 11]

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бужинский В.В. Работа над английским произношением на начальной ступени коммуникативного обучения иноязычному говорению. // Иностранные языки в школе. – 1991. №4. – с. 43 – 47.
2. Васильев В.А. Обучение английскому произношению в средней школе: Пособие для учителей. -М.: Просвещение, 1979. – 138 с.
3. Веренинова Ж.Б. Обучение английскому произношению с опорой на специфику фонетических баз изучаемого и родного языков. // Иностранные языки в школе. – 1994. №5. – с. 10 – 16.
4. Гладилина И.Г. Некоторые приемы работы на уроке английского языка в начальной школе. // Иностранные языки в школе. – 2003. №3. – с. 41 – 43.
5. Зимняя И.А. Психологические аспекты обучения говорению на иностранном языке: Книга для учителя. – 2 изд. – М.: Просвещение, 1985. – 160 е., ил.
6. Колкер Я.М., Устинова Е.С. Роль родного языка в обучении иностранному. // Иностранные языки в школе. – 2004. №2. – с. 20 – 27.
7. Леонтьев А.Н. Избранные психологические произведения: В 2-х Т., М., 1983. Т. 1.
8. Маркова А.К. и др. Формирование мотивации учения: Книга для учителя. М.: Просвещение, 1990. – 192 с.
9. Маслыко Е.А., Бабинская П.Н. Настольная книга преподавателя иностранного языка. – М.: Высшая школа, 1999. – 394 с.
10. Негневицкая Е.И. Иностранный язык для самых маленьких: вчера, сегодня, завтра. // Иностранные языки в школе. – 1987. №6. – с. 20 – 26.